

Motion

1978/79:2534

av Gunilla André m. fl.

med anledning av propositionen 1978/79:179 om ändring i tryckfrihetsförordningen m. m.

Under 1960-talet förekom en debatt och opinionsbildning som kallades sexliberalismen. Den förespråkade en långtgående tolerans av företeelser som prostitution och pornografi. Det ledde fram till en lagändring, och 1971 släpptes pornografin fri i vårt land. Utvecklingen har visat att vi därefter fått en alltmer omfattande pornografilbransch. Sexuallivet utnyttjas i rent kommersiellt syfte på ett mycket grymt sätt. Det pornografiska utbudet förmedlar en förråande och djupt förnedrande sexualsyn. Detta förhållande kan inte accepteras.

De förslag som framförs i propositionen 1978/79:179 om barnpornografi får ses som ett första steg att genom lagstiftning kriminalisera pornografin. I propositionen föreslås en lagtext med lydelsen "barnpornografibrott, varigenom någon skildrar barn i pornografisk bild med uppsåt att bilden sprides, om inte gärningen med hänsyn till omständigheterna är försvarlig". Här föreslås således ett undantag från huvudregeln. Motivet är att undanta gärningar som är försvarliga, t. ex. av konstnärliga eller vetenskapliga hänsyn eller som led i en allvarligt syftande nyhetsförmedling.

Enligt vår mening innebär denna undantagsregel att lagtexten får en alltför vag utformning. De fall som kan förekomma i denna del måste vara mycket sällsynta och bör om det över huvud taget blir aktuellt inte vålla några svårigheter i rättstillämpningen. Om undantagsregeln finns kvar, föreligger uppenbar risk att den kommer att användas som täckmantel för icke försvarlig barnpornografi. Det föreligger således inga skäl för att ha denna undantagsregel.

Vad beträffar straffatituden har föreslagits böter eller fängelse i högst sex månader. Om normalstraffet i praxis blir böter, kan kriminaliseringens förebyggande effekt starkt ifrågasättas. Man kan då räkna med att de som ägnar sig åt denna verksamhet kommer att kalkylera in böterna på omkostnadsidan. Vi anser att straffmaximum bör vara fängelse i ett år. Från utredningssynpunkt och för att förhindra fortsatt brottslig verksamhet skulle därav följa fördelen av att kunna tillgripa personella tvångsmedel.

Med de här föreslagna ändringarna kan propositionens förslag godtas. Som tidigare framhållits får kriminaliseringen av barnpornografi ses som ett led att ändra på rådande missförhållanden. Arbetet på lagstiftningsområdet måste nu fortsätta för att komma till rätta med all slags pornografi.

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen antar följande

Förslag till

Lag om ändring i tryckfrihetsförordningen

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 4 § tryckfrihetsförordningen skall ha nedan angivna lydelse.

— — —

12. barnpornografibrott. varigenom någon skildrar barn i pornografisk bild med uppsåt att bilden sprides.

2. att riksdagen antar följande

Förslag till

Lag om ändring i brottsbalken

Härigenom föreskrivs att i brottsbalken skall införas en ny paragraf, 16 kap. 10 a §, av nedan angivna lydelse.

16 kap.

10 a §

— — —

Den som skildrar barn i pornografisk bild med uppsåt att bilden sprides eller som sprider sådan bild av barn dömes för barnpornografibrott till böter eller fängelse i högst 1 år.

Stockholm den 18 april 1979

GUNILLA ANDRÉ (c)

MARTIN OLSSON (c)

BERTIL JOHANSSON (c)

ANNE-MARIE GUSTAFSSON (c)

